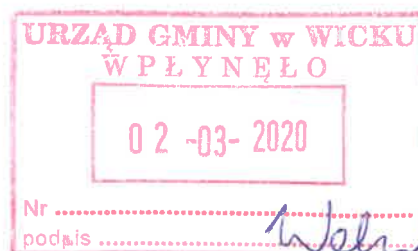

Wicko, luty 2020 rok

A N A L I Z A
z działalności i wykonania budżetu
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wicku
za rok 2019 r.

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wicku
[Signature]
mgr Bożena Kraszyńska

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz wiele innych ustaw i programów rządowych, których głównym celem jest zaspokojenie najbardziej podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowo –bytowej poprzez udzielanie różnorodnych form pomocy.

Zadania te OPS realizuje w ramach środków określonych w budżecie Gminy na rok 2019, wynosi: **13.052.140,00**

W tym:

Tabela nr 1 Wykonanie budżetu

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
Dofinansowanie zadań własnych	1.116.767,00	1.053.952,86
Zadania zlecone	9.325.393,00	9.221.640,17
Ze środków własnych Gminy	2.609.980,00	2.241.842,99
Razem:	13.052.140,00	12.517.436,02

W dziale księgowym zatrudnionych jest: 1 osoba (główna księgowa)

Dział 851

Ochrona zdrowia

Plan 802,00   Wykonanie -802   % wykonanie 100

Zadanie własne gminy -0,00

Zadanie zlecone 802,00

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie (czyli bezpłatnie, tak jak osoby ubezpieczone) *mają prawo osoby inne niż ubezpieczone posiadające obywatelstwo polskie i miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które spełniają kryterium dochodowe, określone w przepisach o pomocy społecznej.*

Wydanie decyzji o ustaleniu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych ze środków publicznych następuje na wniosek zainteresowanego, a w przypadku stanu nagłego – na

wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia.

Wydanie decyzji administracyjnej poprzedzone jest przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego. Wywiad przeprowadzany jest niezwłocznie po otrzymaniu informacji o potrzebie ustalenia uprawnień. Wywiad przeprowadza się w miejscu zamieszkania/ pobytu osoby zainteresowanej.

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie w/w decyzji przysługuje przez okres 90 dni, chyba że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym. Jeżeli istnieje konieczność dalszego leczenia, dłuższego niż 90 dni – może zostać wydana kolejna decyzja. Świadczeniodawcy NFZ realizują świadczenia na rzecz osób nieubezpieczonych legitymujących się w/w decyzją.

W roku 2019 wydano 12 decyzji -jest to zadanie zleczone gminie.

Dział 852 - *opieka*

Pomoc Społeczna

Plan: 3.225.292,00 Wykonanie: 2.885.330,65 % wykonanie: 89,46

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	% wykonanie
Dofinansowanie zadań własnych	949.317,00	886.502,86	93,38
Zadania zleczone	124.401,00	123.656,72	99,40
Ze środków własnych Gminy	2.151.574,00	1.875.171,07	87,15
Razem:	3.225.292,00	2.885.330,65	89,46

Rozdział 85202

Domy Pomocy Społecznej

Plan 360.182,00 Wykonanie 304.476,30 % wykonanie 84,53

Zobowiązanie na koniec 2019 r - 36.306,16

Za rok 2019 koszt pobytu wyniósł **340.782,00 zł**. Podopieczny ponosi koszty pobytu w 70% swojego dochodu, natomiast Gmina dopłaca średnio w 2015 -2.360,00 zł a w 2016 - 2.480,00 zł., w roku 2017 -2.460,00 zł, w roku 2018 -2.409,00, a w roku 2019 – 2.700.za osobę miesięcznie, zależy to od wkładu pensjonariusza tj. od jego dochodów i odpłatności rodziny.

W analizowanym roku z tej formy pomocy korzystało 16 osób, natomiast na dzień 31.12.2019 r. przebywało w DPS 11 osób.

Problem starzejącego się społeczeństwa to najważniejszy problem współczesnej cywilizacji o wysokim stopniu rozwoju. W Polsce zagadnienie to ma szczególny wymiar. Demograficzne tendencje wydłużania życia, powodują nowe problemy, jakimi jest opieka i to zarówno domowa jak i instytucjonalna. Już dzisiaj wzrastają w dużym tempie wydatki na pensjonariuszy umieszczonych w DPS (co obrazuje tabela nr 2). Koszt pobytu w DPS ciągle rośnie.

Tabela nr 2 wydatki na pobyt w DPS w latach 2010 -2019

Rok	Kwota	Ilość osób
2010	146.316	10
2011	208.665	9
2012	196.132	12
2013	247.228	12
2014	274.581	12
2015	321.970	12
2016	218.411	9
2017	235.957	8
2018	304.711	15
2019	340.782	16

Opieka domowa jest zdecydowanie tańszym rozwiązaniem dla Gminy, lecz nie w każdym przypadku jest możliwa.

Rozdział 85205

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Plan 4.000,00   Wykonanie 2.433,10   % wykonanie 60,83

Zespół ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, następnie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych bądź podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym patologią.

W Wicku zespół został powołany przez Wójta, zarządzeniem nr WG/25/11z dnia 31 marca 2011. Obecny skład ZI powołał Wójt Zarządzeniem nr WG/62/2018 z dnia 20 września 2018 r. Pracę zespołu koordynuje OPS. Zespół powinien spotykać się przynajmniej raz na 3 m-ce. W okresie od I-XII 2019 roku odbyło się 7 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. Ze względu jednak na to, że konieczne jest opracowywanie i realizacja indywidualnych planów pomocy i inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc, a następnie monitorowanie sytuacji w tych rodzinach, na zespół zaprasza się osoby bezpośrednio pracujące z ofiarami czy sprawcami przemocy lub ich dziećmi. Do zadań zespołu należy również dokumentowanie podejmowanych działań, a także ich efektów.

Zespół interdyscyplinarny tworzy również grupy robocze, są to małe 3-4 osobowe grupy zwoływane do spotkań dla konkretnych osób tj. np. dla sprawców przemocy czy dla ofiar przemocy.

Ośrodek Pomocy Społecznej udzielał pomocy ofiarom przemocy w następującej formie:

1. poradnictwo psychologiczne,
2. poradnictwo prawne,
3. działania informacyjne,
4. praca socjalna,
5. pomoc materialna,
6. zapewnienie schronienia (pomoc całodobowa),
7. nawiązanie kontaktu ze szkołą.

Podejmowano również wiele działań wobec sprawców przemocy. Do tego typu działań należały m.in.:

1. uświadamianie sprawcy o konsekwencjach stosowania przemocy,
2. motywowanie do podjęcia leczenia, w przypadku, gdy sprawca okazywał się osobą uzależnioną od alkoholu, narkotyków lub środków odurzających,
3. powiadamianie organów ścigania o wystąpieniu przemocy w rodzinie.

W okresie od I-XII 2019 roku odbyło się 91 posiedzeń Grup Roboczych –pracujących bezpośrednio z rodziną, gdzie ustalany jest plan pracy z rodziną.

W roku 2019 założono 22 „Niebieskich Kart”, z lat ubiegłych prowadzone były procedury Niebieskich Kart w 18 rodzinach. W 2019 roku prowadzona była procedura w 38 rodzinach. Do końca grudnia 2019 roku w 16 rodzinach zamknięto procedurę „Niebieskiej Kart”, w tym ze względu na:

- Śmierć ofiary przemocy,

- Rozwód i wyprowadzka sprawcy przemocy,
- Ukończenie programu korekcyjno -edukacyjnego i całkowicie zaprzestania stosowania przemocy,
- Zaprzestania stosowania przemocy,

trwa jednak monitoring pracowników ośrodka pomocy społecznej, kuratorów, policji. Procedura nadal jest prowadzona w **22 rodzinach**.

Zadaniem grup roboczych jest opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań. Grupy robocze przekazują wszystkie swoje spostrzeżenia, ustalenia itp. zespołowi interdyscyplinarnemu.

Frekwencja członków Zespołu Interdyscyplinarnego:

Imię i nazwisko	I	III	IV	V	VI	IX	X	
Kruszyńska Bożena	x	x	x	x	x	x	x	7/7
Czosnek Tadeusz	-	-	-	-	-	-	-	0/7
Gajewicz-Rudy Dominika	x	-	-	-	x	-	-	2/7
Kijaczko Dorota	-	x	x	x	x	x	x	6/7
Kobiela Dorota	-	-	-	x	x	-	x	3/7
Kordowski Kazimierz	x	-	-	-	x	-	x	3/7
Kulczycka Elżbieta	-	x	-	x	-	-	-	2/7
Małek Wioletta	x	-	x	-	x	-	-	3/7
Krużycka Renata	-	-	-	x	-	x	-	2/7
Bikowska Paulina	x	-	x	-	-	x	x	4/7
Budkowski Bartosz								0/7
Dzielnicowy	x	x	x	x	x	x	x	7/7
Wiśniewska Bernadeta	x	x	x	-	x	x	x	6/7

Rola kadry OPS w procedurze Niebieskiej Karty

Pracownik OPS (pracownik socjalny, asystent rodziny) będący członkiem Grupy Roboczej ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach obowiązków służbowych. Jego zadaniem jest szeroko rozumiana praca socjalna, czyli działalność, której celem jest pomoc osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Ma na celu pobudzenie i wzmocnienie sił klienta do pokonania jego problemu oraz wspieranie go w wytrwaniu w sytuacji, kiedy problem zostanie zażegnany.

Pracownik socjalny sprawuje monitoring sytuacji rodziny, w której występuje przemoc (utrzymuje regularny kontakt z osobą pokrzywdzoną, stosującą przemoc, odwiedza ich miejsce zamieszkania), przekazuje informacje na temat możliwości i warunków skorzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, stawia diagnozę i ocenia sytuację rodziny. Udziela informacji na temat tego, gdzie oraz od kogo można otrzymać pomoc psychologiczną, prawną, poradnictwo medyczne, zawodowe i rodzinne.

Jeżeli zachodzi potrzeba izolacji ofiary przemocy od sprawcy, kieruje pokrzywdzoną osobę do placówki dla ofiar przemocy w rodzinie. W przypadku dzieci z rodzin, gdzie występuje przemoc, podejmuje czynności zapewniające wsparcie w postaci asystenta rodziny, świetlice, szkoła asertywności w Wicku (KIS). Ważnym obowiązkiem pracownika socjalnego jest także przekazanie do sądu informacji, że w danej rodzinie występuje zjawisko przemocy.

Planowano szkolenie dla osób pracujących w GR -które ze względu na brak środków się nie odbyło.

Rozdział 85213

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w KIS

Plan 29.300,00   Wykonanie 26.797,39   % wykonanie 91,46

W rozdziale tym planuje się wydatki na składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń obligatoryjnych nie podlegających ubezpieczeniu z innego tytułu. Ubezpieczeniem zdrowotnym objęto 61 osób.

- ze środków na zadania zlecone kwotą 29.300,00 zł (ubezpieczeniem objęto 61 osoby)
-

Rozdział 85214

Zasiłki i pomoc oraz składki na ubezpieczenie społeczne

Plan 201.300,00   Wykonanie 162.416,70   % wykonanie 80,68

Zadania własne Gminy Plan 85.000,00 wykonanie 59.196,45 zobowiązanie na koniec roku 2.019 3.992,52

**Dofinansowanie zadań własnych -Plan 116.300,00 blokada środków 13.000,00
Zobowiązania na koniec 2019 r -3.992,52**

Dofinansowanie zadań własnych – zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne. Z tego rozdziału wypłacono zasiłki okresowe ze środków na dofinansowanie zadań własnych w kwocie 103.220,00 zł dla 77 rodzin: z tytułu bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby oraz wielodzietności. Zasiłki celowe i pomoc w naturze sfinansowane ze środków własnych gminy przyznano na kwotę 59.196,45 zł głównie na zakup leków, odzieży, opału, opłaty mieszkaniowe i inne. Łącznie wydatki w rozdziale 85214 wynoszą 162.416,17 zł. Zasiłki okresowe, Art. 38 ustawy o pomocy społecznej mówi:

1. Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:
  - 1) Osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
  - 2) Rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Tabela nr 6 Ilość rodzin korzystających z pomocy społecznej

rejon OPS	Ilość rodzin przypadająca na 1 pracownika socjalnego
A	115 + 33 rodziny praca socjalna
B	141 + 21 rodzin praca socjalna
C	110+ 26 rodzin praca socjalna
D	135 + 25 rodzin praca socjalna
dla całej gminy	501 + 105 =606 rodzin

Tabela nr 7 Rejony działania pracowników socjalnych

REJON A	REJON B	REJON C	REJON D
Kopaniewo	Charbrowo	Dymnica	Bargędzino
Maszewko	Charbrowo Bór	Ulinia	Roszczyce
Zdrzewno	Komaszewo	Sarbsk	Nieznachowo
Gąska	Żarnowska	Dychlino	Strzeszewo
Skarszewo	Poraj	Szczenurze	Wojciechowo
Nowęcín	Białogarda	Podroże	Wrześcienko
Steknica	Gęś	Łebieniec	Wicko

Górka		Krakulice	
Charbrowo Cegielnia		Wrzeście	

Poszczególne rejony pracowników socjalnych są mocno zróżnicowane pod względem powierzchni i liczby zamieszkujących je osób. Obecna rejonizacja jest bardzo różnorodna pod względem globalnej ilości występujących problemów. W formalnej statystyce najbardziej uwidaczniają się: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała ciężka choroba i bezradność wychowawcza. Alkoholizm i przemoc w rodzinie trafiają do statystyki tylko w niewielkim stopniu, choć w opinii pracowników pomocy społecznej stanowią największy problem. Jest to również spójne z opinią społeczną. Kryteria udzielanej pomocy nie oddają w pełni skali i rozpiętości problemów w rodzinie. Wstępne mechanizmy diagnozy oparte są przede wszystkim na deklaracji osoby szukającej pomocy w trakcie wywiadu środowiskowego. Czasami osobisty wstyd poszkodowanych, a czasami brak świadomości, że to zjawisko w ich przypadku przekracza już akceptowalne normy społeczne, utrudniają oficjalne ujawnienie tych problemów. Występują też przypadki nieuzasadnionej roszczeniowości lub wręcz świadome kreowanie problemów w celu wyłudzenia pomocy.

Rozdział 85215

Dodatki mieszkaniowe i energetyczne

Plan 15.788,00 Wykonanie 12.868,74 % wykonanie 81,51

Na dodatki mieszkaniowe i dodatek energetyczny wydatkowano kwotę **12.868,74 zł**, dla 14 rodzin, w tym 10 osób skorzystało z dodatku mieszkaniowego i 4 osób z dodatku energetycznego.

Dodatki mieszkaniowe i energetyczne obsługiwane są przez dział świadczeń rodzinnych.

Rozdział 85216

Zasiłki stałe

Plan 352.060,00 Wykonanie 344.763,93 % wykonanie 97,93

Zasiłki stałe: (zadanie własne gminy dofinansowane z budżetu Wojewody)

Zasiłki stałe – świadczenie obligatoryjne przyznane z tytułu niepełnosprawności 77 osobom na kwotę **344.763,93 zł.**, realizowane ze środków na dofinansowanie zadań własnych.

Starzejące się społeczeństwo, to również wzrost zasiłków stałych. Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego. Jest to zasiłek dla osób, którym nie przysługuje emerytura, renta. Zasiłek ten często niesłusznie nazywany jest przez opinię publiczną jako „zasiłek dla pijaków czy nierobów”.

Tabela nr 8 Zasiłki stałe w latach 2010 -2019

Rok	Kwota zasiłków stałych	Ilość osób
2010	159.156,00	59
2011	155.973,00	59
2012	195.973,00	64
2013	246.400,00	74
2014	272.777,00	79
2015	297.750,50	80
2016	325.947,91	73
2017	349.686,92	81
2018	317.751,14	79
2019	344.763,93	77

Zasiłek przysługuje osobom (zgodnie z art.37 ustawy o pomocy społecznej)

- 1) Pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) Pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Rozdział 85219

Ośrodek Pomocy Społecznej

Plan 1.026.474,00 Wykonanie 929.677,04 % wykonanie 90,57

Zadania własne gminy -plan 903.060,00

wykonanie 806.389,19

Zadania zlecone -plan 13.704,00

wykonanie 13.702,80

Dofinansowanie zadań własnych -plan 109.710,00 wykonanie 109.585,05

Zobowiązania na koniec 2019 -64.633,14

W rozdziale tym ujęto wynagrodzenia pracowników (12,5 etatu) OPS, w tym działalność i utrzymanie ośrodka, wydatkowano kwotę **929.677,04** w tym:

- zadania zlecone obejmujące wynagrodzenie za sprawowanie opieki przyznawane przez sąd, w kwocie 13.502,00/wykonanie 13.500,80
- dofinansowanie zadań własnych w kwocie 109.710,00/ wykonanie 109.585,05
- ze środków własnych gminy 903.060,0/ wykonanie 806.389,19
- zobowiązanie z tytułu wynagrodzeń 53.706,66
- zobowiązanie z tytułu składek na ubezpieczenie od wynagrodzeń osobowych 8.164,64
- zobowiązanie z tytułu składek ma FP oraz SFWON 729,84

Art. 53a. [Wynagrodzenie za sprawowanie opieki]

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. Wynagrodzenie to obliczone w stosunku miesięcznym nie może przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia.

Ponadto w rozdziale tym ujęto wydatki związane z funkcjonowaniem Ośrodka Pomocy Społecznej.

Zatrudnienie na dzień 31.12.2019 -11 etatów

Rozdział 85228

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne

Plan 761.493,00 Wykonanie 703.092,00 % wykonanie 92,33

Zadania własne gminy -plan 598.577,00 wykonanie 542.497,59

Zadania zlecone -plan 109.919,00 wykonanie 109.458,17

Dofinansowanie zadań -plan 52.997,00 wykonanie 51.136,24

Zobowiązania za grudzień ze środków własnych - 40.678,74

Usługi opiekuńcze świadczone przez opiekunki domowe są realizowane w trzech formach:

- usług gospodarczych,

- usług higienicznych,
- usług pielęgnacyjnych,
- zapewnienie kontaktu z otoczeniem.

Opiekunki opierają swoje relacje z podopiecznymi na wzajemnym zrozumieniu i zaufaniu. Ich opiekuńcza rola opiera się na zaspokajaniu potrzeb podopiecznych w ramach dostępnych środków, świadczeniu usług wysokiej jakości, efektywnie, ale jednocześnie kulturalnie, z poszanowaniem praw i godności ludzkiej.

Praca opiekunek domowych jest systematycznie kontrolowana przez kierownika i administratora OPS. Oceniana jest zarówno jakość wykonywanych usług na rzecz podopiecznych jak również prawidłowość prowadzenia stosownej dokumentacji. W ocenie tej kluczową rolę pełni opinia podopiecznego na temat jakości świadczonych usług opiekuńczych przez opiekunkę. Dzięki systematycznie prowadzonej kontroli jesteśmy w stanie szybko reagować na ewentualne nieprawidłowości i niedociągnięcia.

Nadrzędnym celem usług opiekuńczych świadczonych przez OPS jest utrzymanie lub polepszenie, tak długo jak to praktycznie jest możliwe, poziomu życia ludzi, których życzeniem jest pozostawać we własnym domu, a którzy z powodu choroby lub fizycznej ułomności są niezdolni do wykonywania funkcji nieodzownych w niezależnym życiu.

Do świadczenia usług zatrudnionych jest 15 osób (15 etatów) -w tym 13 etatów finansowanych jest ze środków samorządowych, natomiast 2 osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze, są zadaniem zleconym gminie. Usługami specjalistycznymi objęto 14 osób natomiast usługami opiekuńczymi objęto 50 osób.

Tabela nr 9 Środowiska opiekuńcze (zadania własne)

Rok	Ilość środowisk
2010	3
2011	4
2012	6
2013	12
2014	17
2015	23
2016	26
2017	26

2018	35
2019	50

Wydatki związane z realizacją tego zadania finansowane ze środków gminy wyniosły 542.497,59 zł -dla 50 osób. Zadania zlecone to kwota 109.458,17 zł (zlecenie na specjalistyczne usługi opiekuńcze wydaje lekarza psychiatrę -dla 14 osób). oraz dofinansowanie zadań własnych program „Opieka 75+”- 47.635,90 zł. Zapotrzebowanie na tego typu usługi ciągle wzrasta, wzrasta również ilość godzin przyznana decyzją do jednego środowiska.

U podopiecznych rozpoznane są zaburzenia psychiczne, w tym: schizofrenia, alzheimer, autyzm oraz dziecięce porażenie mózgowe, lekkie upośledzenia umysłowe.

Na przeprowadzonych zajęciach dzieci usprawniały sprawność manualną, grafomotoryczną, analizę wzrokowo – słuchową i wzrokowo – ruchową. Uczestniczyły w wielu grach i zabawach dydaktycznych mających na celu niwelowanie dysfunkcji rozwojowych będących przyczyną wielu niepowodzeń. Wykorzystane metody, formy oraz środki dydaktyczne były dostosowane do możliwości rozwojowych dzieci.

Zajęcia z osobami dorosłymi motywowały ich do aktywności. Osoby te były uczestnikami w treningu kulinarnym, treningu lękowym, treningu higienicznym, treningu budżetowym oraz nabywały umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania. Proponowane metody pracy służyły do radzenia sobie z napięciem i stresem. Wzmacniania poczucia własnej wartości.

Program zrealizowany w ramach terapii zajęciowej spełnił kilka funkcji:

- zdrowotną, profilaktyczną, wychowawczą i dydaktyczną.

Przeprowadzone zajęcia wzmocniły i pobudziły receptory odpowiedzialne za uwagę, koncentrację, logiczne myślenie. Wpłynęły na wzrost wiary w siebie. Pomogły podopiecznym uzyskać drobne sukcesy co zwiększyło ich motywację do dalszej pracy.

Zajęcia ukazały podopiecznym właściwe formy kontaktów międzyludzkich i zachowań społecznych.

W ramach tych zajęć podjęto następujące działania: pomoc w wypełnieniu dokumentów; pomoc w segregacji dokumentów (orzeczenia lekarskie, decyzje, historie chorób); rozmowy na temat bezpieczeństwa dzieci; wspólne organizowanie spędzania wolnego czasu integrujące rodzinę; uczenie i wpajanie podopiecznym o konieczności zabezpieczania leków przed dziećmi; pomoc w planowaniu budżetu rodzinnego – zakup żywności, odzieży dla dzieci i przyborów szkolnych, mebli, farb do malowania ścian; rozmowy na temat zdrowego stylu

życia; uczestniczenie w codziennych pracach domowych – dbałość o ład i porządek w domu; trening umiejętności praktycznych zmierzających do poprawy praktycznej zdolności, tj. segregowanie odzieży sezonowej, systematyczne układanie i porządkowanie ubrań w szafach oraz prasowanie ubrań; wspólne zakupy, pokazywanie zdrowych produktów niezbędnych do prawidłowego rozwoju dzieci, niwelowanie z jadłospisu niezdrowej żywności; wspólne rozmowy z dziećmi na temat obowiązków domowych, wdrażanie dzieci w pomoc mamie w prostych pracach domowych, trening higieny – systematyczne dbanie o higienę osobistą; planowanie wydatków na kolejne miesiące; wspieranie podopiecznej w rozmowach dydaktyczno-wychowawczych z dziećmi dotyczących negatywnego zachowania w szkole, nadrabiania zaległości, uzupełnienia ćwiczeń, wdrażania dzieci do systematycznego odrabiania lekcji; ustalanie terminu wizyty u lekarzy specjalistów (okulista, neurolog, stomatolog, endokrynolog, ginekolog, psychiatra);

Osiągnięte cele:

- Wypracowanie otwartości w rozmowach i zwiększenie zaufania;
- Zwiększenie umiejętności gospodarowania budżetem domowym podopiecznych;
- Wyuczenie odprowadzania dzieci na autobus szkolny;
- Wyuczenie zabezpieczania leków przed dziećmi;
- Wyuczenie segregowania i właściwego przechowywania dokumentów;
- Wyuczenie utrzymania w ładzie i porządku rzeczy w szafach, prasowanie ubrań;
- Zwiększenie samodzielności podopiecznych w załatwianiu codziennych spraw;

Rozdział 85230

Plan 247.950,00 Wykonanie -206.552,00 zł % wykonanie 83,30

Ze środków Gminy 45.000,00 wykonanie 41.551,50

Dofinansowanie zadań własnych 202.950,00 wykonanie 165.000,00

Blokada środków 37.950,00

Pomoc w zakresie dożywiania obejmuje wydatki na realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania. Pomoc ta jest przeznaczana na opłacenie posiłków w szkołach dla uczniów, dla dzieci w przedszkolu -opłacenie jednego gorącego posiłku, oraz na zasiłki celowe na zakup żywności. W tym rozdziale wydatkowano kwotę 206.552,00 zł, w tym z budżetu gminy 41.552,00 zł. Gmina zobowiązana jest do udziału środków własnych w kosztach realizacji programu w wysokości nie mniej niż 40% całego zadania. Na wniosek Gminy

Wojewoda obniżył udział środków własnych w kosztach realizacji programu w wysokościach nie mniejszej niż 20%.

Programem objęto 378 osoby – w tym 170 uczniów oraz 208 osób dorosłych w ramach zasiłku celowego.

Rozdział 85295

Pozostała działalność

Plan 226.755,00 Wykonanie 192.253,95 %wykonanie 84,78

Program „Aktywna młodzież” Plan -62.500,00 wykonanie 62.500,00

Program „Senior +” Plan -90.322,04 wykonanie 90.322,04

Klub Integracji Społecznej -Plan 73.932,96 wykonanie 39.431,91

Zobowiązania na grudzień 2019 -21.464,86

Środki samorządowe obejmują wydatki na działalność Klubu Integracji Społecznej, Klub Seniora, oraz realizacja programu „Senior+” i „Aktywna młodzież -działania na rzecz młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym”.

Klub Integracji Społecznej (KIS), to jednostka, której celem jest udzielenie pomocy osobom indywidualnym oraz ich rodzinom w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy. KIS działa na rzecz integrowania się osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych. To jednostka pomagająca organizować się w grupy, podejmować wspólne inicjatywy i przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej. Realizowane w 2019 roku udogodnienia dla klientów OPS, wyglądały następująco:

Szkoła dla Rodziców:

Szkoła dla Rodziców, to cykl dziesięciu spotkań dla rodzin, w których przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny zauważony został problem wychowawczy. Najczęstszą przyczyną trudności jest brak konsekwencji, brak autorytetu rodzica, a także nieumiejętność skutecznej komunikacji, opartej na wzajemnym szacunku i akceptacji w relacji rodzic – dziecko. Adresatem programu są osoby, które szukają sposobu na nawiązanie

głębszych i cieplejszych relacji z dziećmi. Jego głównym celem jest wspieranie rodziców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą. Nauka umiejętności lepszego porozumiewania się, refleksja nad własną postawą wychowawczą, a także wymiana wzajemnych doświadczeń, to małe kroki ku głębszej relacji, dającej zadowolenie, poczucie wzajemnej bliskości. To także nauka dialogu i kształtowanie więzi opartych na wzajemnym szacunku.

Zajęcia w tej edycji trwały od października 2018r. do końca stycznia 2019r., prowadziła je mgr Beata Labuda-Leśniak (mgr pedagogiki w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, po studiach podyplomowych: Terapia pedagogiczna, pracownik Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Lęborku. Do projektu wytypowanych zostało 17 osób, z czego czynny udział brało 12 osób.

Gminny Projekt Socjalny „Zacznij od nowa”

Od 01.10.2018r. do 31.05.2019r. i od 01.10.2019r. do 20.12.2019r., był realizowany Gminny Projekt Socjalny „Zacznij od nowa”. Projekt był kompleksowym programem wsparcia skierowanym do osób w trudnej sytuacji życiowej, zagrożonych wykluczeniem społecznym. Osoby bezrobotne, które posiadają niewystarczające lub zdezaktualizowane kwalifikacje do podjęcia nowej pracy zawodowej i/lub brakuje im informacji o możliwości zatrudnienia. Niejednokrotnie napotykają bariery uniemożliwiające im podjęcie pracy zarobkowej. Projekt „Zacznijmy od nowa” proponuje formy wsparcia dopasowane do potrzeb lokalnego rynku pracy i uczestnika projektu, stwarza szansę na wzrost poziomu samooceny, podniesienie kwalifikacji, zdobycie doświadczenia zawodowego i znalezienie zatrudnienia. Wsparcie przewidziane w projekcie to działania ukierunkowane na dostosowanie kompetencji, kwalifikacji do potrzeb lokalnych pracodawców. Głównym założeniem projektu jest aktywizacja społeczna i zawodowa uczestników Klubu Integracji Społecznej w Wicku. Uczestnicy KIS mieli możliwość skorzystania ze wsparcia psychologa, doradcy zawodowego, terapeuty ds. uzależnień, prawnika, instruktora reintegracji zawodowej.

W ramach spotkań Klubu Integracji Społecznej powstała nieoficjalna grupa wsparcia dla osób w których domach występuje bądź występowała przemoc, a także problem alkoholowy. Z uczestnikami zajęć pracuje się przede wszystkim nad wzmocnieniem poczucia własnej wartości, wzrostem poczucia skuteczności i sprawczości. Celem nieoficjalnej Grupy Wsparcia, która realizowana jest pod nazwą „Babiniec” jest:

- zatrzymanie przemocy,
- zdobycie wiedzy, czym jest zjawisko przemocy (rodzaje, fazy i cykle),

- poznanie mechanizmów stosowania przemocy (dlaczego sprawcy ją stosują?)
- zaspokojenie potrzeb bezpieczeństwa, przynależności, akceptacji i samorealizacji,
- zwiększenie świadomości przysługujących praw,
- wzrost poczucia własnej wartości,
- uświadomienie sobie posiadanych zasobów,
- budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby i podwyższenie samooceny,
- zmiana stereotypowego myślenia na temat zjawiska przemocy,
- nabycie umiejętności asertywnego zachowania się,
- nauka efektywnej komunikacji interpersonalnej,
- praca nad własnymi emocjami,
- rozpoznawanie u siebie oznak stresu i nabycie umiejętności radzenia sobie z nim,
- zmniejszenie doświadczanego lęku i niepokoju przy pomocy technik relaksacyjnych i wizualizacji,
- zwiększenie świadomości dotyczącej negatywnego wpływu przemocy domowej na dzieci (będące ofiarami i/lub świadkami przemocy),
- nabycie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

Zajęcia dla Seniorów:

W 2019 r. w Klubie Seniora spotykały się osoby w wieku 60+ z terenu Gminy Wicko. Zajęcia dla seniorów odbywały się w każdy piątek w godzinach 10:00-12:00, prowadzone były przez specjalistów z różnych dziedzin, pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Wicku, instruktorów oraz wolontariuszy. Zajęcia te służą aktywizacji Seniorów, dają im możliwość alternatywnego spędzania wolnego czasu, uczestniczyły w nich 24 Seniorki. Oprócz zajęć dla ciała, Seniorzy ćwiczą także swój umysł, a na zajęciach stosuje się elementy psychoedukacji. W odpowiedzi na potrzeby osób starszych, w Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Wicku zorganizowane zostały cotygodniowe zajęcia ruchowe/gimnastyczne, które prowadzi Pani Daria Opara, dietetyk i trener personalny. W tym przedsięwzięciu niezwykle ważny jest komponent integracji i aktywizacji społecznej, zachęca się Panie w wieku 60+ do podejmowania działań na rzecz lokalnej społeczności. Tematem spotkań są: prace ręczne, historia, szeroko rozumiane zdrowie fizyczne i psychiczne, zdrowie odżywianie, pielęgnacja ciała, akceptacja utraty własnej sprawności. Obecnie działalność Klubu Seniora została przekazana do Koła Emerytów i Rencistów.

Grupa Bez Barrier:

Pierwsze spotkanie Grupy Bez Barrier zrzeszającej osoby niepełnosprawne odbyło się 18.10.2018r, od tej pory zajęcia kontynuowane były w każdy czwartek. Początkowo, do grupy przystąpiło 7 osób, jednak w 2019 roku, konsekwentnie przybywało nowych uczestników. Zajęcia odbywały się do 05.12.2019r. w budynku Klubu Seniora w Wicku. Grupę Bez Barrier tworzy 11 osób zamieszkałych na terenie Gminy Wicko, są to osoby mające różnego rodzaju trudności w codziennym funkcjonowaniu, z pewnymi deficytami i/lub mniejszą sprawnością. Co tydzień, pracownicy OPS w Wicku (Instruktor Terapii Zajęciowej, Instruktor Reintegracji Zawodowej, Asystent Rodziny, Psycholog i inni) spotykali się z osobami z niepełnosprawnościami, celem tych spotkań była integracja i aktywizacja, a także wzrost poczucia sprawstwa i poprawa jakości ich życia. W odpowiedzi na potrzeby lokalnej społeczności stworzono miejsce spotkań dla osób, które chcą rozwijać swoje zdolności, ale także miło spędzić czas. W planie zajęć znajdowały się spotkania tematyczne, spotkania z dietetykiem i fizjoterapeutą, ale także zajęcia plastyczne czy muzyczne. Grupa Bez Barrier w roku 2019 po raz pierwszy wzięła udział w Olimpiadzie Osób Niepełnosprawnych na Stadionie Chrobry w Charbrowie. Dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Więcej Radości”, Grupa Bez Barrier miała możliwość spotkań integracyjnych w plenerze wraz z grupą osób niepełnosprawnych z Nowęcina (wyjazdy integracyjne do Nowęcina, do Stadniny Koni, zorganizowanie sprzątania ziemi czy ogniska). Od samego początku istnienia, Grupę Bez Barrier wspierała: Pani Małgorzata Gieryk, Pani Iwona Dziemiańczyk, Pani Iwona Szymichowska, Pani Daria Opara, Pani Magdalena Urich, Pani Małgorzata Gleske - fizjoterapeutka, Pani Stanisława Szuba - Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym "Więcej Radości" w Wicku, Pani Barbara Iskra - Anima-Skierka, Stadnina Koni w Nowęcinie - Ośrodek Jeździectwa Senny, Sołtys Nowęcina - Pan Wiesław Mazanowski, Pan Henryk Pieper - Radny Gminy Wicko, Ochotnicza Straż Pożarna w Wicku i wielu innych życzliwych ludzi.

Ogólnopolska Karta Seniora:

Każdy senior, który skończył 60 lat może bezpłatnie wyrobić własną kartę seniora. Wystarczy zgłosić się do Ośrodka Pomocy Społecznej w Wicku, oraz wypełnić formularz zgłoszeniowy. Karty wystawiane są imiennie.

W 2019 roku przyjęto 68 formularzy zgłoszeniowych do Ogólnopolskiej Karty Seniora. Wydano tym samym 68 kart.

Partnerami w Gminie Wicko oferujących zniżki dla seniorów z terenu naszej gminy, są:

- Fryzjer damsko- męski Monika Piwka w Wicku.
- Fryzjer damsko- męski Żaneta Wojtała w Wicku.
- Siłownia Erna Fitness w Charbrowie.
- Pałac w Poraju.

Program Wzmacniania Rodziny:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wicku we współpracy ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Ochrony Zdrowia Psychicznego „Ludzka Rzecz” z siedzibą w Lęborku, zorganizował dla podopiecznych Klubu Integracji Społecznej cykl warsztatów. Zajęcia odbyły się w terminie od 03.06.2019 do 24.06.2019. Program ten, to cykl siedmiu spotkań dla rodzin, które w dużej mierze zostały wytypowane przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny w związku z zauważonym problemem wychowawczym. Głównym celem PWR jest ograniczenie używania środków psychoaktywnych oraz innych zachowań problemowych w okresie dojrzewania. Grupą docelową są rodzice i dzieci w wieku od 10 do 14 lat. Cele szczegółowe programu dotyczą rozwijania umiejętności wychowawczych rodziców/opiekunów i sprawowania przez nich kontroli nad dziećmi, a także rozwijania umiejętności interpersonalnych i prospołecznych u dzieci i młodzieży poprzez wzmacnianie więzi w rodzinie.

Podsumowując, uczestnictwo w programie miało na celu pogłębienie umiejętności wychowawczych rodziców, umiejętności życiowych u dzieci, a także poprawę więzi w rodzinie (profilaktyka uniwersalna). Zajęcia dla mieszkańców Gminy Wicko były bezpłatne, a udział w nich wzięło 7 rodzin, które miało szansę na nawiązanie głębszych i cieplejszych relacji z dziećmi.

Nie daj się wypalić dopalaczom! – spotkania z uczniami

W związku ze zbliżającymi się feriami zimowymi, w dniach 6-7.02.2019 r. odbyły się zajęcia z uczniami Zespołu Szkół w Wicku, Szkoły Podstawowej w Maszewku oraz Szkoły Podstawowej w Szczurzy. Zajęcia poprowadzili: Pan Waldemar Kupicz, Pani Paulina Bikowska oraz Pani Patrycja Młynek. Spotkania rozpoczął Pan Waldemar Kupicz

nawiązując bezpiecznego spędzania czasu wolnego podczas zimowych ferii, zarówno w domowym zaciszu, jak i podczas wyjazdów. Rozmawiał z młodzieżą na temat niebezpieczeństw, z którymi mogą mieć do czynienia, zarówno ze strony nieprzewidywalnych warunków przyrody, jak i osób poznanych podczas wyjazdów. W nawiązaniu do słów policjanta, pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Wicku rozszerzyli temat dopalaczy, które niestety wciąż są bardzo popularnymi środkami odurzającymi. Uczestnicy dowiedzieli się, czym są dopalacze i jaki wpływ mogą mieć na młody organizm. Kolejnym etapem zajęć było metaforyczne przedstawienie tego, co uzależnienie może zrobić z naszym życiem. Symbolem uzależnienia stały się łańcuchy oraz kula u nogi, którymi został „obdarowany” ochotnik. Jego zadaniem było także „zaproszenie do nałogu” swojego przyjaciela, co obrazowało, jak łatwo nawiązać toksyczną przyjaźń. Po zakończeniu zadania nadszedł czas na pokazanie prawdziwych historii ludzi uzależnionych od dopalaczy, pokazanie jak niszczą one życie, jak trudno jest wyjść z nałogu i wrócić do normalnego funkcjonowania, które nie jest podporządkowane używkom. Chcąc wzmocnić pozytywne cechy młodych ludzi przygotowano dla nich hasła motywacyjne na zakończenie. Każdy, kto kończył zajęcia mógł sięgnąć po takie hasło do „Torby dobrych słów”. Problem uzależnień jest niezwykle istotny, dlatego w trosce o dobro lokalnej społeczności zorganizowano zajęcia profilaktyczne, których celem było skłonienie młodych ludzi do refleksji i zastanowienia się nad swoją przyszłością.

Warsztaty z emocji – Uzależnienia XXI wieku

Mieszkańcy Gminy Wicko, w tym uczestnicy Klubu Integracji Społecznej mieli okazję wziąć udział w warsztatach z emocji, które odbyły się 25.10.2019 r., o godz. 11:00 w sali Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Wicku. Warsztaty poprowadził **dr Maciej Dębski**, założyciel i lider Fundacji DBAM O MÓJ Z@SIĘG, socjolog problemów społecznych, wykładowca akademicki, edukator społeczny, ekspert w realizacji badań naukowych, ekspert Najwyższej Izby Kontroli, Rzecznika Praw Obywatelskich, autor/współautor publikacji naukowych z zakresu problemów społecznych (bezdumność, przemoc w rodzinie, uzależnienia od substancji psychoaktywnych, uzależnienia behawioralne), autor/współautor dokumentów strategicznych, programów lokalnych, pomysłodawca ogólnopolskich badań z zakresu fonoholizmu i problemu cyberprzemocy.

Zajęcia dotyczyły problemu uzależnień od współczesnych technologii. To ciąg dalszy happeningu profilaktycznego, który miał miejsce 20.09.2019 na Stadionie Chrobry w

Charbrowie. Placówki oświatowe z terenu Gminy Wicko wzięły udział w konkursie: **Sfejsowani - uzależnienia XXI wieku**. Z racji tego, że problem uzależnień cyfrowych jest niezwykle istotny, dzieci zaangażowały się w przygotowanie scenek i filmików, które miały skarykaturować zachowania współczesnych ludzi silnie związanych z mediami.

Przebieg spotkania ze specjalistą wyglądał następująco: Część I - konkurs, pogadanka z dziećmi, która pokazała, że problem uzależnień cyfrowych wśród lokalnej społeczności jest rozpowszechniony, w części II - osoby dorosłe wzięły udział w pogadance dotyczącej tego: jak świadomie korzystać z nowych mediów, a dzięki temu łatwiej się komunikować, zarządzać finansami i wytyczać granice między pracą a rozrywką. Pokazano także w przystępny sposób jak zmniejszyć szkodliwy wpływ nowych uzależnień na zdrowie wszystkich użytkowników sieci. To było niezwykle pouczające spotkanie, a zyskana wiedza oparta na licznych doświadczeniach eksperta znajdzie zastosowanie w praktyce, w domu każdego z uczestników warsztatu.

Warsztaty z emocji przeprowadzone przez dr Macieja Dębskiego zostały sfinansowane dzięki realizacji projektu Aktywna Młodzież - działania na rzecz młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym - edycja 2019, w ramach programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: "Od wykluczenia do aktywizacji. Program pomocy osobom wykluczonym społecznie i zawodowo."

Gminne Centrum Wolontariatu:

Gminne Centrum Wolontariatu w Wicku zostało powołane do życia 01.01.2009 r. Zasady współpracy wolontariuszy z GCW określa Regulamin współpracy z wolontariuszami w ramach działań prowadzonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wicku.

Przystąpienie wolontariusza do pracy uwarunkowane jest posiadaniem kompetencji i umiejętności, niezbędnych do poprawnego realizowania zadań pracy wolontarystycznej, ocenianych w trakcie rozmowy wstępnej. Podczas rozmowy wstępnej z wolontariuszem ocenia się zakres prac, czas oraz formy pomocy, następnie przyszły wolontariusz zostaje zapoznany z regulaminem oraz przysługującymi mu prawami, po czym zostaje spisane Porozumienie, na mocy, którego wolontariusz wykonuje swoją pracę. Warunkiem podjęcia pracy w GCW w Wicku jest podpisanie Porozumienia na okres dłuższy niż 30 dni. Wolontariusze GCW w Wicku oferują swoje usługi wszystkim zainteresowanym bez względu na płeć, wiek, światopogląd, narodowość i wyznanie. Terenem działania wolontariatu jest Gmina Wicko.

W 2019 roku porozumienia o wolontariacie podpisało 30 osób. Wolontariusze wspomagają działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Wicku, Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Wicku, Urzędu Gminy w Wicku oraz szkół znajdujących się na terenie Gminy Wicko. Wspierane są głównie imprezy okolicznościowe oraz integracyjne organizowane na terenie naszej gminy, zbiórki żywności oraz różne akcje charytatywne.

Działania wolontariuszy:

- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy
- Wielkanocna Zbiórka Żywności
- Rajd Nordic Walking
- Festyn Rodzinny w Gminnym Przedszkolu w Charbrowie
- Festyn z okazji Dnia Dziecka
- Dni Gminy Wicko
- Olimpiada Osób Niepełnosprawnych w Charbrowie
- Zbiórka Żywności „Podziel się posiłkiem”
- Dzień Seniora zorganizowany przez Koło Emerytów i Rencistów
- Świąteczna Zbiórka Żywności
- Pomoc dzieciom z trudnościami w nauce
- Pomoc osobom starszym i samotnym w wykonywaniu codziennych czynności.
- Akcje Niewidzialnej Ręki

Łącznie 30 wolontariuszy wypracowało ponad 310 godzin w 2019 roku.

Psycholog jest w stałym kontakcie z pracownikami socjalnymi i asystentami rodzin w celu holistycznego oddziaływania na klienta będącego w trudnej sytuacji życiowej w wyniku nieumiejętności rozwiązania podstawowych problemów socjalnych i zdrowotnych rodziny. Oprócz tego współpraca dotyczy wzmacniania i wzbudzania motywacji do rozwiązywania problemów i realizacji celów czy wzrostu umiejętności wychowawczych rodziców w celu rozwiązania podstawowych problemów opiekuńczo-wychowawczych.

Psycholog zobowiązany jest do udziału w spotkaniach Grupy Roboczej i cyklicznych spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że są ofiarami przemocy, bądź też sprawcami, w chwili wdrożenia procedury NK, mają możliwość skorzystania z pomocy psychologa, do którego zostają kierowani przez pracownika socjalnego, zgodnie ze wskazaniami dalszej pracy z klientem. Wówczas, osoby zainteresowane zostają zaznajomione między innymi z cyklami przemocy, mitami, stereotypami i przekonaniami, a także poznają rodzaje doświadczanej

przemocy (odróżnienie od agresji) w celu zwiększenia świadomości i podjęcia działań zmierzających do zaprzestania jej trwania.

Od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. w budynku GOKiS w Wicku mieszkańcy Gminy Wicko mogli korzystać z porad psychologicznych. Najczęstszym powodem zgłoszenia się do punktu konsultacyjnego były problemy natury psychicznej w wyniku zaistniałej, trudnej dla klienta sytuacji życiowej (problemem alkoholowy i/lub narkotykowy w rodzinie, przemoc, problemy wychowawcze). Z pomocy skorzystało 115 osób będących mieszkańcami Gminy Wicko. Oprócz konsultacji jednorazowych, polegających na zapoznaniu klientów z przysługującymi prawami i obowiązkami, czy też możliwościami radzenia sobie w sytuacji trudnej, odbywano także spotkania cykliczne i udzielano informacji telefonicznych. Głównym celem spotkań było wsparcie osób w kryzysie psychicznym, wspólne szukanie rozwiązań i konsekwentne wdrażanie w życie zmian mających na celu poprawę jakości ich życia. Klientom udzielano wsparcia emocjonalnego, instrumentalnego i informacyjnego. Coraz częściej klientami była młodzież, mająca trudności w szkole, nie radząca sobie z napadami agresji, czy prezentująca niskie poczucie własnej wartości ze względu na brak przynależności do grupy rówieśniczej.

Dział 854

Edukacyjna opieka wychowawcza

Rozdział 85415

Pomoc materialna dla uczniów

Plan 154.000,00   Wykonanie 153.100,00   %wykonanie 99,42

OPS w Wicku wydatkował środki na dofinansowanie zadań własnych z budżetu Wojewody w kwocie 122.000,00 oraz środki samorządowe z budżetu Gminy w kwocie 32.000,00.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie stypendiów i zasiłków szkolnych:

Pomoc materialna przysługuje:

1. Uczniom szkół (podstawowych, gimnazjum i ponadgimnazjalnych) publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dorosłych oraz słuchaczom publicznych kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków

obcych i kolegów pracowników służb społecznych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.

2. Wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży upośledzonym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży upośledzonym umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami realizację odpowiednio obowiązku szkolnego i obowiązku nauki – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.
3. Uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka i długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także, gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Rodziną w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej są osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące. Wnioski o przyznanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym są przyjmowane w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wicku raz w roku w okresie 01-15 września.

W okresie styczeń- czerwiec 2019 r. przyznano pomoc materialną 70 uczniom, W okresie wrzesień- grudzień 2019 r. przyznano pomoc materialną 90 uczniom,

Stypendium szkolne może być udzielane w formie:

- 1) Całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udział w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą, dotyczy:
  - a) Kursów językowych
  - b) Kursów i szkoleń zwiększających kwalifikacje zawodowe, oraz podnoszące poziom wykształcenia;
- 2) Całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów zakupu przedmiotów o charakterze edukacyjnym (w tym również: instrumenty muzyczne dla ucznia szkół muzycznych oraz uczniów uczęszczających na zajęcia muzyczne w formach zorganizowanych, sprzętu sportowego dla uczniów szkół sportowych, sprzętu umożliwiającego rozwijanie

zainteresowań w formach zorganizowanych, np. kołach zainteresowań, oraz inne wyposażenie wymagane przez szkołę, np. fartuchy, rękawice ochronne itp.)

- 3) Całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów nauki poza miejscem zamieszkania, dotyczy:
  - a) Dojazdu środkami komunikacji publicznej;
  - b) Pobytu w internacie, bursie lub na stacji;
- 4) Świadczenia pieniężnego na cele o charakterze edukacyjnym;
- 5) Opłaty za Internet;
- 6) Okulary korekcyjne i sprzęt rehabilitacyjny;

Podstawą do przyznania stypendium szkolnego jest złożenie wniosku o przyznanie stypendium szkolnego wg wzoru ustalonego w załączniku Nr 1 do Regulaminu w terminie do 15 września każdego roku, a w przypadku słuchaczy kolegów nauczycielskich do 15 października danego roku szkolnego oraz dołączenie do wniosku niezbędnych załączników wymienionych we wzorze wniosku.

Dział 855

Rodzina

Wykonanie 9.672.046,00   wykonanie 9.478.203,37   %wykonanie 98,00

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
Zadania zlecone	9.200.190,00	9.097.181,45
Ze środków własnych Gminy	426.406,00	335.571,92
Dofinansowanie zadań własnych	45.450,00	45.450,00
Razem	9.672.046,00	9.478.203,37

Rozdział 85501

Świadczenia wychowawcze

Plan 5.354.500,00   wykonanie 5.354.219,63   % wykonanie 99,99

Zadanie własne gminy -plan 0

Zadanie zlecone -plan 5.354.500,00   wykonanie 5.354.219,63

Program „Rodzina 500+” to istotna forma pomocy finansowej ze strony państwa dla rodzin wychowujących dzieci. Celem tego programu jest zwiększenie poczucia bezpieczeństwa ekonomicznego, a także realne wsparcie w wychowaniu dzieci. Liczba uprawnionych dzieci do świadczenia wychowawczego w 2019 r. wynosi 1 101, a od początku istnienia programu liczba dzieci uprawnionych wynosi 1 328.

Rozdział 85502

Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Plan 3 493 000,00   wydatkowano 3 473 526,71   % wykonanie 99,44

W rozdziale tym znajdują się wydatki na realizację świadczeń rodzinnych na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, realizację zasiłków na opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie przepisów o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Świadczenia obejmują:

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w zł.
1.	Zasiłki rodzinne	723 882,00
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych	365 815,00
3.	Zasiłki pielęgnacyjne	550 291,00
4.	Świadczenia pielęgnacyjne	921 005,00
5.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	48 000,00
6.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	40 300,00

7.	Zasiłek dla opiekunów	58 640,00
8.	Fundusz alimentacyjny	206 240,00
9.	Świadczenie rodzicielskie	210 949,00
10.	Świadczenie rodzinne (1za1)	46 910,69
11.	Składki na ubezpieczenie emerytalno -rentowe	202 495,00
12.	Koszty obsługi zadań zleconych	98 999,02

W roku 2019 ze świadczeń skorzystało 638 rodzin.

Rozdział 85503

Karta dużej rodziny

Plan 990,00

wykonanie 920,00

%wykonanie 92,93

Karta Dużej Rodziny:

KDR, to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Posiadanie Karty ułatwia, więc dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia.

W praktyce Karta Dużej Rodziny zapewnia zniżki przy zakupie jedzenia i kosmetyków, odzieży i obuwia, książek, zabawek oraz paliwa. Obniża także koszty rachunków za usług telekomunikacyjne czy bankowe. Pozwala na tańsze przejazdy pociągami i komunikacją publiczną w wybranych miejscowościach.

Posiadacze Karty Dużej Rodziny mogą korzystać z oferty w ponad 10 tys. miejsc zgłoszonych przez prawie tysiąc firm i instytucji z całej Polski. Karta przysługuje niezależnie od uzyskiwanych dochodów rodzinom z co najmniej trójką dzieci:

- w wieku do ukończenia 18 roku życia,
- w wieku do ukończenia 25 roku życia, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej,

- bez ograniczeń wiekowych, w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

W 2019 roku przyjęto 148 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny (w tym: dla nowych rodzin, duplikat, dla nowego członka rodziny, jako uzupełnienie rodziny, a także dla osoby będącej już posiadaczem, ze względu na kontynuowanie nauki). Łącznie wydano 328 kart.

Rozdział 85504

Wspieranie rodziny

Plan 492.826,00	Wykonanie 379.979,33	% wykonanie 77,10
<i>Zadanie zlecone -plan -319.700,00</i>		<i>wykonanie 236.820,00</i>
<i>Zadania własne gminy plan -127.676,00</i>		<i>wykonanie 97.709,33</i>
<i>Dofinansowanie zadań własnych plan -45.450,00</i>		<i>wykonanie 45.450,00</i>
<u><i>Zobowiązania na grudzień 2019 r -27.941,18</i></u>		

Dobry Start

Plan	Wykonanie	% wykonanie
-------------	------------------	--------------------

W rozdziale tym ujęte są wydatki na wspieranie rodziny, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r., o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, m.in. na asystentów rodziny i rodziny wspierające oraz na realizację programu rządowego „Dobry Start”.

Asystent rodziny ma za zadanie pomóc rodzicom w dostrzeżeniu nieprawidłowych zachowań wobec dzieci i poprzez dostarczenie wiedzy pedagogicznej, modelowanie, trening umiejętności opiekuńczych i wychowawczych, nauczyć prawidłowych sposobów zaspakajania potrzeb dzieci.

W roku 2019 Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał 3 asystentów rodzin dofinansowanych z programu rządowego „asystent rodziny”.

Liczba rodzin skierowanych do pracy z asystentem rodziny w 2019 roku: **9**

Rodziny pozostające we współpracy z asystentem rodziny: **43**

Zakończenie pracy z rodziną ze względu na zrealizowany plan pracy: **5**

Zakończenie ze względu na rezygnacje z usług asystenta rodziny bądź brak efektów pracy: **2**

Zakończenie ze względu na zmianę miejsca zamieszkania: **1**

Zakończenie pracy z rodziną ze względu na redukcję etatów: **21**

Rodziny pozostające pod opieką asystenta: **13**

Rodziny współpracujące z asystentem rodziny:

Ogółem 49 rodzin objętych w 2019 roku, z czego 5 rodziny zakończyły współpracę ze względu na zrealizowanie planu i poprawę ogólnej sytuacji rodziny, a także 1 rodzina w związku z przeprowadzką poza teren gminy, 2 ze względu na rezygnację z usług asystenta, oraz 21 ze względu na redukcje etatów..

Najczęstsze problemy występujące w rodzinach:

- a. Bezrobocie,
- b. Zaległości komornicze,
- c. Uchylanie się od płatności za media,
- d. Nieumiejętność gospodarowania budżetem domowym,
- e. Marnotrawienie pieniędzy,
- f. Wielodzietność,
- g. Brak umiejętności opiekuńczo-wychowawczych,
- h. Zaniedbywanie dzieci pod względem edukacyjnym i ekonomicznym,
- i. Brak umiejętności ustalania norm i zasad panujących w domu i przestrzegania ich przez rodziców,
- j. Luźne więzi rodzinne,
- k. Brak komunikacji,
- l. Problemy wychowawcze w domu i w szkole,
- m. Nieumiejętność spędzania wolnego czasu w gronie rodzinnym,
- n. Brak autorytetu,
- o. Brak szacunku dzieci do rodziców i wychowawców,
- p. Warunki mieszkaniowe,
- q. Brak perspektywy na zmianę,

- r. Dziedziczenie bezradności,
- s. Uzależnienia -narkotyki, dopalacze, komputer
- t. Zaburzenia psychiczne,
- u. Niepełnosprawność,
- v. Upośledzenia,
- w. Brak motywacji do zmiany stylu życia,

Przyczyny i czynniki wpływające na problemy wynikające w rodzinach:

- a. Bezrobocie,
- b. Przyzwyczajenie do pomocy finansowej z OPS,
- c. Niewystarczalna ilość mieszkań socjalnych,
- d. Uzależnienia –alkohol dopalacze i inne środki odurzające,
- e. Dziedziczenie bezradności i stylu życia po rodzicach,
- f. Brak motywacji do rozwoju,
- g. Wielodzietność – często jedyne źródło dochodu,

Podjęte działania w celu uaktywnienia i znalezienia rozwiązań trudnych sytuacji w rodzinach:

- a. Motywacja do podjęcia leczenia osób uzależnionych od alkoholu,
- b. Motywacja do korzystania ze wsparcia specjalisty od uzależnień.
- c. Uświadamiania skutków nadużywania alkoholu i środków psychotropowych,
- d. Motywacja do uczęszczania na spotkania z psychologiem osób uzależnionych jak i współuzależnionych,
- e. Motywacja do uczęszczania dzieci do psychologa.
- f. Motywacja do polepszenia warunków mieszkaniowych,
- g. Motywacja do przestrzegania planu pracy wspólnie ustalonego przez asystenta i rodzinę,
- h. Motywacja do regulowania zadłużeń i opłat mieszkaniowych,
- i. Motywacja do zarejestrowania się w biurze pracy,
- j. Motywacja do rozwoju, podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- k. Motywacja do podejmowania pracy zarobkowej,
- l. Motywacja do utrzymania pracy zarobkowej,
- m. Motywacja do ustalenia zasad i norm, które będą przestrzegane w domu,

- n. Motywacja do częstych kontaktów ze szkołą,
- o. Motywacja do dbania o zdrowie dzieci oraz osób dorosłych,
- p. Motywacja do leczenia dzieci oraz ich rehabilitowania,
- q. Uświadamianie jak wygląda prawidłowa pielęgnacja dziecka i wspomaganie rozwoju,
- r. Motywacja do systematycznych spłat zaległości komorniczych,
- s. Motywacja do spłat zaległości w sklepach,
- t. Motywacja do prawidłowego żywienia niemowląt i dzieci,
- u. Uświadamianie je wygląda odpowiedzialność za rodzinę i dzieci,
- v. Motywacja do przestrzegania higieny osobistej i czystości w mieszkaniu,
- w. Uświadamianie jak prawidłowo zarządzać budżetem domowym,
- x. Pomoc w sprawie zadłużeń,
- y. Pomoc w sprawach urzędowych i wypełnianiu wniosków,
- z. Wsparcie osób niepełnosprawnych i motywacja do wykonywania podstawowych czynności codziennych,

Instytucje oraz inne osoby współpracujące z asystentem rodziny:

1. Kuratorzy społeczni
2. Kurator sądowy,
3. Kurator zawodowy (dla osób dorosłych),
4. PCPR w Lęborku: dział pieczy zastępczej,
5. Pedagogzy Szkół z terenu Gminy w Wicku
6. Dyrektorzy szkół z terenu Gminy Wicko
7. Dzielnicy
8. Pracownicy socjalni OPS w Wicku,
9. Psycholog OPS
10. Przedszkole Gminne w Wicku i w Charbrowie
11. Rodziny zastępcze,
12. Pracownicy w Hostelach dla matek z dziećmi,
13. Wychowawcy w SOSZW w Lęborku,
14. Pracownicy Gminy Wicko,
15. Pracownicy GOKiS Wicko,

16. Wychowawcy Szkoły Specjalnej w Lęborku,
17. Psycholog OPS w Wicku
18. Pedagodzy i Psychologowie Poradni Psychologiczno –Pedagogicznej,
19. Pracownicy Przedszkola Michałkowo w Mostach,
20. Pracownicy Ośrodka Terapeutycznego OREF w Mostach,

IX Postępy rodzin objętych asystenturą:

1. Podjęcie pracy zarobkowej,
2. Zarejestrowanie się w PUP Lębork,
3. Poprawa warunków mieszkaniowych,
4. Przeprowadzanie remontów w miarę możliwości, zakup sprzętu,
5. Poprawa warunków higienicznych,
6. Większa dbałość o zachowanie czystości osobistej,
7. Wytrwałość w poszukiwaniu pracy zarobkowej stałej lub dorywczej,
8. Podnoszenie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych,
9. Zwiększenie dbałości o dzieci i ich potrzeby,
10. Korzystanie ze wsparcia psychologicznego rodziców i dzieci,
11. Zwiększenie wiedzy o alkoholizmie i współzależnieniu,
12. Zwiększenie zainteresowania rodziców zachowaniem dzieci w szkole i postępmi w nauce,
13. Wprowadzanie norm i zasad panujących w domu,
14. Kontrola nad wywiązywaniem się z ustalonych indywidualnych planów pracy z rodziną,
15. Usamodzielnianie się rodzin zależnych od wsparcia finansowego z OPS,
16. Podejmowania działań do niezależności finansowej rodzin,
17. Pilnowanie terminów opłat,
18. Przestrzeganie terminów wizyt lekarskich,
19. Systematyczne spłaty zaległości komorniczych,
20. Pozyskiwanie mieszkań pod wynajem,
21. Nauka rozporządzania prawidłowo budżetem rodziny,

Tabela nr 2 Etapy pracy asystenta rodziny

Nazwa etapu	Czynności asystenta rodziny	Narzędzia obligatoryjne i fakultatywne
Etap I. Nawiązanie kontaktu, podjęcie decyzji o współpracy, tworzenie relacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie rodziny z rolą, zadaniami, uprawnieniami i zobowiązaniami asystenta wobec zatrudniającej instytucji. 2. Uzyskanie zgody rodziców na współpracę z asystentem rodziny. 3. Rozmowy i obserwacje dotyczące życia rodziny, wstępne omawianie oczekiwań rodziny, wstępne omawianie oczekiwań rodziny dotyczących pracy z asystentem. 4. Budowanie relacji. 	<p>Ulotka dla rodziny</p> <p>Formularz zgody na podjęcie współpracy z asystentem rodziny. Założenie teczki rodziny. Kwestionariusz osobowy.</p>
Etap II. Rozpoznanie sytuacji rodziny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie się z życzeniami członków rodziny i oczekiwaniami służ społecznych, co do kierunków pracy z rodziną, urealnianie ich. 2. Diagnoza środowiska wychowawczego rodziny. 3. Wstępny opis sytuacji. 	Formularz: opis sytuacji rodziny (diagnoza)
Etap III. Planowanie pracy z rodziną	<p>Wspólne ustalanie celów, działań i ich efektów współpracy rodziny z asystentem.</p> <p>W razie potrzeby spotkanie w zespole multiprofesjonalnym.</p>	<p>Formularz: Plan pracy z rodziną.</p> <p>Protokół z posiedzenia zespołu multiprofesjonalnego.</p>
Etap IV. Realizacja planu pracy	Realizacja działań z planu pracy z rodziną przez członków rodziny, asystenta rodziny i innych specjalistów współpracujących z rodziną.	Karta działań asystenta z rodziną
Etap V. Ocena okresowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie, które z planowanych działań są wykonane lub nie przez członków rodziny, asystenta i innych specjalistów. 2. Ocena postępów rodziny. 3. Aktualizacja planu pracy z rodziną. 4. W razie potrzeby spotkanie w zespole multiprofesjonalnym. 5. Ewaluacja pracy asystenta rodziny 	<p>Formularz: Ocena okresowa sytuacja rodziny.</p> <p>Formularz: aktualizacja planu pracy z rodziną.</p> <p>Formularz: protokół z posiedzenia zespołu.</p>
Etap VI. Ocena końcowa i zakończenie współpracy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ocena postępów rodziny w kontekście jej usamodzielnienia. 2. Podjęcie decyzji o zakończeniu współpracy. 3. Zakończenie współpracy. 4. Monitoring rodziny. 	Formularz: Ocena końcowa sytuacji rodziny

Asystent rodziny, pracujący metodycznie, przeprowadza członków rodziny wielokrotnie przez fazy zmian (od poszerzenia perspektywy, że warto podjąć się pracy nad zmianą danego zachowania/myślenia/odczuwania, ambiwalencję, czyli rozważanie korzyści i strat z podjęcia i nie podjęcia określonych czynności poprzez planowanie działań, ich realizację, towarzyszenie w nawrotach do starych zachowań, po utrwaleniu nowych sposobów działania.

Rodziny współpracujące z asystentem rodziny:

Ogółem 49 rodzin objętych w 2019 roku, z czego 5 rodzin zrezygnowało ze współpracy z asystentem, 5 rodzin zakończyło współpracę ze względu na zrealizowanie planu i poprawę ogólnej sytuacji rodziny, a także 1 rodzina w związku z przeprowadzką poza teren gminy.

Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej i odpowiedzialności za własne życie, które umożliwią jej wychowywanie dzieci. Podstawowym zadaniem asystenta jest wspieranie rodziców w prawidłowym wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo -wychowawczej.

W niektórych rodzinach, tych z wieloma poważnymi, sprzężonymi trwającymi przez lata problemami, głównym celem pracy asystenta będzie pomoc rodzicom w podjęciu decyzji, czy chcą dalej wychowywać dzieci i towarzyszenie w realizacji celów z niej wynikających.

Tabela nr 3 Przykłady działań asystenta z rodziną

Rodzaj działania	Przykłady działania
Wsparcie informacyjne	Dostarczenie informacji dotyczących: Ofert wsparcia i pomocy rodzinie dostępnych w miejscu zamieszkania; Aktywnych form rodzinnej rekreacji i wypoczynku; Form zatrudnienia dla rodziców; Poradnictwo małżeńskie i wychowawcze;
Wsparcie emocjonalne	Dawanie wspierających komunikatów; Okazywanie akceptacji, empatii; Tworzenie bezpiecznej i przyjaznej atmosfery emocjonalnej; Umożliwienie wglądu w przeżywane emocje; Stwarzanie okazji do bezpiecznego rozładowania napięcia emocjonalnego; Poradnictwo psychologiczne; Interwencja kryzysowa;
Wsparcie wartościujące	Docenianie członków rodziny, wskazywanie ich zasobów indywidualnych, rodzinnych; Ukazywanie rodziny jako wartości; Wskazywanie wartości rodzinnych, w tym trwałości małżeństwa i integralności rodziny; Wzmacnianie więzi wewnątrzrodzinnych i międzypokoleniowych, Ukazywanie dziecka jako wartości;

	Zwracanie uwagi na wartość kultury rodzinnej, rodzinnego i aktywnego spędzania czasu wolnego;
Wsparcie instrumentalne	Organizowanie działań samopomocowych (wymiany rzeczy i przysług) Organizowanie wolontariatu (np. pomoc w lekcjach)
Towarzystwo	Asystowanie: W poszukiwaniu rozwiązań sytuacji trudnych i ich realizacji; W sytuacjach dnia codziennego; W czasie wizyt do instytucji; Wyciąganie wniosków z porażek;
Pedagogizacja rodziców	Dostarczanie wiedzy o celach, zadaniach, treściach, metodach, środkach i uwarunkowaniach procesu wychowania; Wymiana informacji o wychowaniu, w tym o wychowaniu konkretnego dziecka w danej rodzinie, w określonej rodzinnej sytuacji Wspólne poszukiwanie rozwiązań problemów wychowawczych; Modelowanie i trening umiejętności opiekuńczo -wychowawczych;
Monitorowanie postępów	Wsparcie w utrzymaniu zmian; Analiza nawrotów do starych przyzwyczajeń; Docenianie konstruktywnych zachowań;
Elementy pracy socjalnej, w tym wsparcie rzeczowe	Zapewnienie dóbr materialnych, tj. żywność, ubrania, leki, meble, schronienie; Pomoc w poprawie sytuacji socjalno -bytowej (np. zmiana mieszkania, aktywizacja zawodowa) Integrowanie środowiska lokalnego (np. współorganizowanie pikników)
Wsparcie duchowe	Rozmowy na temat sensu życia, znaczenia choroby i cierpienia, winy i przebaczenia, śmierci, Wskazanie możliwości udziału w grupach samopomocowych
Działania zaradcze	Pomoc dzieciom (i innym osobom zależnym), przy udziale krewnych lub służb interwencyjnych, w zastanej przez asystenta w czasie wykonywania przez niego obowiązków służbowych sytuacji zagrażających ich życiu i zdrowiu

Kluczową przesłanką skierowania asystenta do rodziny jest niewłaściwy sposób wypełniania funkcji opiekuńczo -wychowawczej przez rodziców dzieci oraz przeżywanie trudności w codziennym funkcjonowaniu. W dobrze działającej rodzinie, związek między rodzicami a dziećmi, jest oparty na bliskości, intymności, miłości, szacunku i przyjaźni. Zalążkiem destrukcji mogą być różnego rodzaju uzależnienia, przemoc, wyuczona bezradność czy choroba. Problemy wychowawcze z dziećmi pojawiają się jako objaw i skutek tych zjawisk. Kierowanie asystenta do pracy z rodziną odbywa się na wniosek pracownika socjalnego lub na podstawie orzeczenia sądu opiekuńczego. Prawo do skorzystania z asystentury mają również rodziny, które jedynie przeżywają przejściowy kryzys wynikający z rozwoju lub zdarzenia losowego. Asystent ma służyć wsparciem takiej rodzinie, aby ich trudności nie pogłębiały się i nie stały się przewlekłe. Rodziny te mogą same zgłosić się do ośrodka pomocy społecznej.

Efekt poprawy funkcjonowania rodziny często jest widoczny po wielu miesiącach, a nawet latach pracy z rodziną.

Rozdział 85508

Rodziny zastępcze

Plan 118.840,00 wykonanie 95.502,35 wykonanie % 80,36

Obecny stan dzieci w pieczy zastępczej z dniem 31.12.2019 – 11 dzieci + 5 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Łączny koszt utrzymania dzieci w pieczy zastępczej za rok 2019 wyniósł: **95.502,35 zł** + 10.528,56 zobowiązania wymagalne **-razem 106.030,91 zł**

PIECZA ZASTĘPCZA W GMINIE WICKO W 2019 ROKU

1. Dzieci przebywające w rodzinach zastępczych w 2019 roku z terenu Gminy Wicko: **14**
2. Dzieci, które w 2019 roku trafiły do rodziny adopcyjnej: **0**
3. Dzieci które opuściły rodziny zastępcze w 2019 (powróciły do rodziny): **0**
4. Piecza zastępcza w Gminie Wicko w 2019 roku:
  - a. Dzieci przebywające w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
Liczba dzieci – **5**
  - b. Dzieci przebywające w zawodowych rodzinach zastępczych,
Liczba dzieci - **0**
  - c. Dzieci przebywające w zawodowej rodzinie zastępczej pełniące funkcję pogotowia opiekuńczego,
Liczba dzieci – **0**
  - d. Dzieci przebywające w rodzinnym domu dziecka,
Liczba dzieci – **0**
5. Dzieci przekazane do adopcji – **0**
6. Rodziny wspierające -**0**

Obecny stan dzieci w pieczy zastępczej z dniem 31.12.2019 – 11 dzieci + 5 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Psycholog

Zadaniem psychologa w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wicku jest pełnienie dyżurów w punkcie konsultacyjnym (budynek OPS i GOKiS) i udzielanie porad psychologicznych dla mieszkańców gminy wymagających pomocy psychologicznej. Kolejnym zadaniem jest organizowanie i prowadzenie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym między innymi: prowadzenie psychoedukacyjnych warsztatów nastawionych na reintegrację zawodową i wzmacnianie poczucia własnej wartości uczestników Klubu Integracji Społecznej a także pomoc w organizowaniu Konferencji z okazji Międzynarodowego Dnia Przeciwdziałania Przemocy. Do zadań należy także organizowanie pomocy dzieciom ze środowisk zagrożonych marginalizacją, ze szczególnym uwzględnieniem problemów alkoholowych i inicjowanie działań zmierzających do animacji i aktywizacji środowiska lokalnego w niesienie pomocy osobom z problemem alkoholowym czy uwikłanym w przemoc. Dodatkowo, w ramach działalności przewiduje się interwencję kryzysową, wspomaganie i współpracę z pracownikami socjalnymi i asystentami rodziny w lepszym zrozumieniu problemów i ustaleniu planu pracy z klientem, a także czynny udział w spotkaniach Grupy roboczej i Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Zajęcia indywidualne:

Od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. w budynku OPS w Wicku i GOKiS w Wicku mieszkańcy Gminy Wicko mogli korzystać z porad psychologicznych. Najczęstszym powodem zgłoszenia się do punktu konsultacyjnego były problemy natury psychicznej w wyniku zaistniałej, trudnej dla klienta sytuacji życiowej takie jak np. problem alkoholowy i/lub narkotykowy w rodzinie, przemoc, problemy wychowawcze. Z pomocy skorzystało 50 osób będących mieszkańcami Gminy Wicko. Oprócz konsultacji jednorazowych, polegających na zapoznaniu klientów z przysługującymi prawami i obowiązkami, czy też możliwościami radzenia sobie w sytuacji trudnej, odbywano także spotkania cykliczne i udzielano informacji telefonicznych. Głównym celem spotkań było wsparcie osób w kryzysie psychicznym, wspólne szukanie rozwiązań i konsekwentne wdrażanie w życie zmian mających na celu poprawę jakości ich życia. Klientom udzielano wsparcia emocjonalnego, instrumentalnego i informacyjnego.

Bezpłatna TeleOpieka dla Mieszkańców Gminy Wicko

TeleOpieka jest usługą, dającą możliwość całodobowego wezwania pomocy w przypadku zagrożenia życia, zdrowia lub bezpieczeństwa (np. nagłe zasłabnięcie, upadek, włamanie, pożar). Uczestnicy nie ponoszą opłat za korzystanie z systemu. **Warunkiem jest posiadanie stacjonarnego abonamentu telefonicznego albo aktywnego telefonu komórkowego** (połączenia z COA są płatne jak impuls wg abonamentu). **Numer telefonu nie może być zastrzeżony.**

Osoby zainteresowane zainstalowaniem w ich domach telefonu z funkcją TeleOpieki mogą uzyskiwać informację kontaktując się z pracownikiem OPS w Wicku.

Podstawowe znaczenie ma tzw. „przycisk życia”, którego wciśnięcie włącza alarm odbierany w Centrum Operacyjno - Alarmowym.

Centrum podejmuje stosowną interwencję - nawiązuje kontakt z osobą wzywającą pomocy, ustala przyczynę, powiadamia kolejno sąsiadów oraz bliskich wskazanych wcześniej przez osobę objętą systemem celem sprawdzenia sytuacji na miejscu i weryfikuje, czy wizyta kontrolna u podopiecznego została zrealizowana, a w przypadku braku kontaktu głosowego - wzywa odpowiednie służby: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, policję. Warto podkreślić, że operator TeleOpieki dysponuje szczegółowymi danymi o osobie, która wzywa pomocy, np. kontakt do bliskich, dane o stanie zdrowia, przyjmowanych lekach i miejscu ich przechowywania, najkrótsza droga dojazdu do miejsca zamieszkania itp.

Akcję „Stop pijanym kierowcom”.

Akcja z udziałem policji trwa dwa dni, a skierowana jest do wszystkich użytkowników dróg. Celem jest uświadomienie kierowcom odpowiedzialności jaka spoczywa na nich podczas kierowania pojazdem. Informujemy, że nawet najmniejsza ilość alkoholu zmienia funkcjonowanie organizmu i może być przyczyną tragedii.

W lipcu, maskotki gminne z patrolem policyjnym przeprowadzały wzmożone kontrole i akcję profilaktyczną wśród kierowców – rozmawiano, pouczano, dawano instrukcje dotyczące bezpiecznych zachowań na drodze. Maskotki gminne (czarownica i krasnal) miały za zadanie przekonać kierowców, pasażerów oraz wszystkich użytkowników dróg do akcji, oraz ocieplić wizerunek policjanta. Udało się to bardzo dobrze, nie tylko kierowcy odbierali pozytywnie akcję, ale przede wszystkim mali pasażerowie.

Olimpiada Osób Niepełnosprawnych w Charbrowie

W tym roku również pracownicy ośrodka aktywnie uczestniczyli w organizacji olimpiady osób niepełnosprawnych. Organizatorem było stowarzyszenie „Inicjatywa”, które na ten cel pozyskało środki finansowe.

Jak co roku nie było przegranych. Była za to, dobra zabawa, integracja i dużo radości. W X Olimpiadzie udział wzięli: Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Promyk z Cewic”, Środowiskowy Dom Samopomocy „Lwiątko” z Lęborka, Stowarzyszenie pomocy dzieciom niepełnosprawnym „Jesteśmy Razem” z Lęborka, Miejski Ośrodek Pomocy w Lebie, Specjalny Ośrodek Szkolno –Wychowawczy w Lęborku, Stowarzyszenie „Więcej Radości” z Wicka, Środowiskowy Dom Samopomocy z Rumska, Stowarzyszenie „Siła Dębu” z Czarnej Dąbrówki, Środowiskowy Dom Samopomocy z Gardny Wielkiej, Stowarzyszenie z Choczewa oraz Fundacja Anny Dymnej „Mimo wszystko” z Lubiatowa.

Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym:

W ramach realizowanego zadania od miesiąca stycznia 2019 do grudnia 2019 roku wydano około 18,2 ton żywności w formie paczek zawierających następujący asortyment : Makaron, ryż, herbatniki, mleko UHT, groszek z marchewką, fasola biała, koncentrat pomidorowy , gulasz wieprzowy z warzywami, szynka drobiowa, cukier biały, olej rzepakowy, szynka wieprzowa, pasztet wieprzowy, ser podpuszczkowy dojrzewający, powidła śliwkowe, filet z makreli, buraczki wiórkowe, kasza gryczana, makaron kukurydziany, kabanosy, miód.

Z tej formy pomocy skorzystało w roku 2016 -654 osób, a w 2017 -697 osób, w 2018 -805 w 2019 -756 osób.

Bank Żywności dla naszych klientów zorganizował warsztaty ekonomiczne, które odbyły się w Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Wicku.

Zakres tematyczny: nauka tworzenia, realizacji i kontroli domowego budżetu, ekonomicznego prowadzenia gospodarstwa domowego z uwzględnieniem wszystkich finansowych i rzeczowych dochodów rodzin, w tym darów żywnościowych z Banku Żywności.

Celem działań jest:

- ✓ Wzmocnienie samodzielności i kompetencji w prowadzeniu gospodarstwa domowego w tym szczególne umiejętności gospodarowania budżetem domowym.
- ✓ Włączenie w funkcjonowanie społeczności lokalnych poprzez wymianę doświadczeń w tym zdobytych w ramach spotkań i warsztatów z edukacji ekonomicznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2019 był beneficjentem programu „Nie marnuj żywności”. W ramach tego programu w m-cu grudzień przekazano 1.700 kg żywności tj. mięso, warzywa, wędliny, nabiał, ryby, ciasta, pieczywo. Towar odbierany jest z „Biedronek” w Lęborku -jego ważność kończy się w dniu następnym, natomiast klienci OPS otrzymują go w dniu dostawy.

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wiatku
mgr Bożena Kruszyńska

Analizę sporządzono na podstawie:

1. planu i wykonania budżetu OPS
2. Sprawozdania z udzielonych świadczeń za rok 2019